

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік, аналіз і контроль запасів на виробничих підприємствах на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»»
(назва теми)

Виконавець:

студентка ФМОІТ, група 41

Звездун Юлія Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

доктор економічних наук, професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Однією з обов'язкових умов здійснення процесу виробництва є забезпечення його запасами - сировиною, матеріалами, напівфабрикатами, комплектуючими виробами тощо, з яких або за допомогою яких здійснюється виробництво продукції. Тому облік, аналіз і контроль за збереженням матеріальних ресурсів, раціональним використанням їх у виробництві має велике значення. Від достовірності та об'єктивності відображення в бухгалтерському обліку й звітності операцій із запасами залежить правильність визначення основних показників, які характеризують результати господарської діяльності та реальний фінансовий стан підприємства (залишки оборотних коштів, темпи їх обігу, собівартість, прибуток, рентабельність, тощо). Зазначене обумовлює актуальність обраної теми дослідження.

Мета дослідження полягає у вивченні теоретичних основ і діючої практики обліку, контролю та аналізу запасів, існуючих проблемних питань та можливостей їх рішення.

Відповідно до мети підлягають вирішенню такі **завдання**:

- розкрити економічну сутність запасів, їх класифікацію;
- розглянути оцінку, правила документального оформлення та особливості обліку запасів;
- надати загальну характеристику та проаналізувати ключові економічні показники досліджуваного підприємства;
- дослідити особливості обліку запасів на досліджуваному підприємстві та запропонувати шляхи його удосконалення;
- розглянути особливості обліку запасів під час військових дій на території України;
- визначити методiku внутрішнього контролю запасів та основні напрямки економічного аналізу ефективності їх використання;
- показати можливості вдосконалення внутрішнього контролю запасів на підприємстві.

Предметом дослідження Предметом дослідження є теоретичні та методичні питання системи обліку, контролю та аналізу запасів.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи виступає сукупність теоретичних, практичних та методичних питань, пов'язаних з організацією обліку та внутрішнього контролю запасів на ТОВ «Телекарт-Прилад».

Методи дослідження. У роботі застосовано загальнонаукові методи (індукції, дедукції), що дали змогу визначити загальні тенденції їх розвитку; методи теоретичного узагальнення, групування і порівняння - для розкриття сутності досліджуваних у роботі понять. При аналізі діяльності підприємства використовувалися спеціальні специфічні способи та прийоми економічного аналізу.

Інформаційна база дослідження: законодавчі, нормативні, інструктивні матеріали з питань бухгалтерського обліку, оподаткування, контролю; праці

вчених-економістів; фактичні дані обліку і звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «Телекарт-Прилад».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (49 найменувань) та 23-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 71 сторінку. Основний зміст викладено на 65 сторінках. Робота містить 15 таблиць, 16 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи обліку запасів»* визначено поняття, класифікація та оцінка запасів, документальне оформлення операцій з запасами. Розкрито порядок формування бухгалтерського обліку запасів.

У другому розділі *«Практичні аспекти обліку запасів на ТОВ «Телекарт-Прилад»* наведена загальна економічна характеристика досліджуваного підприємства та проаналізовано основні економічні показники підприємства. Розкрита специфіка відображення в обліку господарських операцій, пов'язаних з запасами, визначено проблемні питання обліку запасів та шляхи їх вирішення.

У третьому розділі *«Контроль і аналіз запасів на ТОВ «Телекарт-Прилад»* розглянуто методичні аспекти аналізу ефективного використання запасів на досліджуваному підприємстві. Досліджена організація внутрішнього контролю запасів та шляхи його удосконалення на вітчизняному підприємстві.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного дослідження свідчать про досягнення поставленої мети і дають змогу зробити такі висновки:

На підставі вивчення теоретичних аспектів обліку запасів розкрито їх економічну сутність, методи оцінки, класифікація, документальне оформлення операцій з запасами. Розкрито порядок формування бухгалтерського обліку запасів.

З'ясовано, що на підприємстві бухгалтерський облік здійснюється за допомогою програмного забезпечення «ІТ – Enterprise», яке дає можливість вести усі типи бухгалтерського та податкового обліку, складати різні види звітності, орієнтована на комплексну автоматизацію підприємств. Це є дуже позитивним моментом для здійснення бухгалтерського обліку на підприємстві в умовах воєнного стану.

При розкритті теоретичних основ обліку запасів досліджено проблемні питання обліку запасів, зокрема під час воєнного стану.

До найбільш важливих проблем теперішньої підприємницької діяльності можна віднести такі, як:

- зменшення попиту на вироблені товари і послуги;
- перервані або частково зруйновані ланцюги постачання;
- збільшення вартості вітчизняних та імпортованих матеріалів і послуг;
- зріст цін на обладнання, а то й обмежена їх пропозиція;

- втрата кваліфікованих працівників чи клієнтів через їх перебування за кордоном або на фронті;
- повна втрата або пошкодження активів;
- вичерпані оборотні кошти та заощадження.

Тому уявляється дуже важливим звернути увагу на облік запасів в таких кризових умовах. Також є гостра необхідність відображення повної та достовірної інформації про наявність та рух запасів на підприємстві, про їх списання, уцінку внаслідок псування чи втрати, що викликане бойовими діями, пожежами та іншими надзвичайними ситуаціями. Всі ці фактори свідчать про доцільність удосконалення методичного інструментарію у системі обліку та контролю.

Результати проведеного економічного аналізу ефективності використання запасів на ТОВ «Телекарт-Прилад» показали, що на кінець звітної періоду прибуток на підприємстві значно збільшився за рахунок збільшення чистого доходу від реалізації, фінансових, інших операційних доходів, та зменшення фінансових витрат. До того ж визначено, що підприємство має резерви та можливості для збільшення прибутку за рахунок зменшення адміністративних витрат та інших операційних витрат.

Аналіз складу та структури запасів, впливу матеріаломісткості на зміну собівартості та обсягу реалізованої продукції дозволив визначити рівень забезпеченості матеріальними ресурсами, знайти резерви їх доцільного використання, а також обґрунтувати заходи щодо ефективного використання запасів підприємства.

Вважаємо, що умовою подальшого поліпшення використання матеріалів досліджуваним підприємством є рівномірне завезення товарно-матеріальних цінностей, формування запасів у межах можливого мінімуму для забезпечення безперервності процесу виробництва та недопущення придбання непотрібних і реалізація надлишкових матеріалів.

У роботі досліджено загальні методичні аспекти проведення внутрішнього контролю запасів. Визначено, що система внутрішнього контролю на підприємстві працює недостатньо ефективно. Це може призвести до недоотримання менеджментом оперативної інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства, яка є важливою для прийняття ефективних управлінських рішень. Тому, враховуючи масштаби діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад» та специфіку його діяльності, рекомендовано створити окремий спеціальний структурний підрозділ на підприємстві-Службу внутрішнього контролю.

Впевнені, що запропоновані заходи обумовлять удосконалення теоретико-прикладних аспектів обліку, аналізу і контролю запасів на вітчизняних підприємствах.

АНОТАЦІЯ

Звездун Ю.М. «Облік, аналіз і контроль запасів на виробничих підприємствах на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік і аудит»
(шифр та назва спеціальності) (назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023.

У роботі досліджується економічна сутність запасів, розглядається їх класифікація, оцінка, правила документального оформлення. Наводиться загальна економічна характеристика ТОВ «Телекарт-Прилад», аналізуються ключові економічні показники та розкриваються особливості обліку запасів на досліджуваному підприємстві, у тому числі під час військових дій на території України.

Розглядаються методичні аспекти внутрішнього контролю запасів та основні напрямки економічного аналізу ефективності їх використання. Вивчаються можливості вдосконалення внутрішнього контролю запасів на вітчизняних підприємствах.

Ключові слова: *запаси, інвентаризація, документальне забезпечення, аналіз, внутрішній контроль.*

ANNOTATION

Zvezdun Y.M. «Accounting, analysis and control of stocks at production enterprises using the example of LLC «Telekart-Prylad»»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 071 «Accounting and taxation» for the educational program «Accounting and auditing»
(code and name of the specialty) (title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2023.

The work examines the economic essence of stocks, their classification, evaluation, and documentation rules are considered. The general economic characteristics of "Telekart-Prylad" LLC are given, key economic indicators are analyzed, and the peculiarities of inventory accounting at the investigated enterprise, including during military operations on the territory of Ukraine, are revealed.

The methodical aspects of internal control of stocks and the main areas of economic analysis of the effectiveness of their use are considered. Possibilities of improving internal inventory control at domestic enterprises are studied.

Keywords: *stocks, inventory, documentation, analysis, internal control.*